

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA
ДЕПУТАТ ПАРЛАМЕНТА РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare nr.105

MD-2073, Кишинэу, пр. Штефан чел Маре, 105

17 decembrie 2009

MP Nr. 68

Domnului Dumitru PULBERE,
Președinte al Curții Constituționale

Onorată Curte,

În conformitate cu prevederile art. 135 din Constituția Republicii Moldova, art. 4 din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art.4 din Codul jurisdicției constituționale, solicităm exercitarea controlului constituționalității art. 10 alin. (3) din Legea cu privire la procedura de alegere a Președintelui Republicii Moldova.

Reieșind din importanța deosebită a problemei abordate, solicităm examinarea prezentei sesizări în regim de urgență.

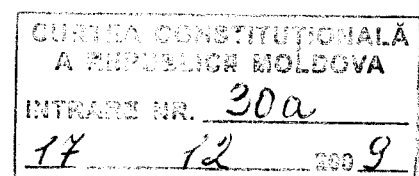
Anexă:

- Sesizarea privind controlul constituționalității art.10 alin.(3) din Legea cu privire la procedura de alegere a Președintelui Republicii Moldova;
- Legea cu privire la procedura de alegere a Președintelui Republicii Moldova.

Cu cea mai înaltă considerație pentru Onorata Curte,

Deputații în Parlament

Stefan V. Mîșin
et alii *M. Păstorac*

**Curtea Constituțională
a Republicii Moldova**

S E S I Z A R E

privind controlul constituționalității art.10 alin.(3) din Legea
cu privire la procedura de alegere a Președintelui Republicii Moldova

La data de 30 octombrie 2009, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr.49-XVIII pentru modificarea Legii nr.1234-XIV din 22 septembrie 2000 cu privire la procedura de alegere a Președintelui Republicii Moldova.

Art. 10 din Legea cu privire la procedura de alegere a Președintelui Republicii Moldova reglementează procedura alegerilor repetate ale șefului statului și consecințele nealegerii Președintelui Republicii Moldova.

Astfel, art.10 alin. (2) din Legea cu privire la procedura de alegere a Președintelui Republicii Moldova, prevede că dacă și după alegerile repetate Președintele Republicii Moldova nu este ales, Președintele în exercițiu dizolvă Parlamentul și stabilește data pentru desfășurarea alegerilor în noul Parlament.

Această prevedere legală este preluată expres din norma constituțională prevăzută la art. 78 alin. (5).

Conform art. 10 alin. (3) din Legea cu privire la procedura de alegere a Președintelui Republicii Moldova, **în cursul unui an, Parlamentul poate fi dizolvat o singură dată. Următoarea dizolvare a Parlamentului poate avea loc numai după expirarea unui an de la data ultimei dizolvări.**

În pofida faptului că art. 78 din Constituție, care reglementează procedura de alegere a Președintelui Republicii Moldova prevede expres care sînt consecințele în caz de nealegere a șefului statului, Parlamentul, adoptînd alin. (3) din art. 10 din Legea cu privire la procedura de alegere a Președintelui Republicii Moldova, practic a completat art. 78 din Constituție cu prevederi noi, adică a adoptat norme constituționale primare.

Mai mult ca atît, legiuitorul și-a permis, prin aceste norme, să interpreteze prevederile unui alt articol de Constituție – 85 care prevede alte cazuri de dizolvare a Parlamentului, diferite de cazul stabilit la art. 78 din Legea Supremă.

Prevederile constituționale ale art.78 alin.(5) stabilesc **obligativitatea Președintelui în exercițiu de a dizolva Parlamentul și de a stabili data alegerii în noul Parlament**, în situația când, urmare alegerilor repetate, Președintele Republicii Moldova nu a fost ales.

Celelalte cazuri de dizolvare a Parlamentului sînt prevăzute la art. 85 din Constituție și pot surveni în situația de imposibilitate de a forma Guvernul sau blocarea procedurii de adoptare a legilor timp de 3 luni. Doar în asemenea cazuri, potrivit art. 85 alin.(3) din Constituție, Președintele Republicii Moldova poate dizolva Parlamentul o singură dată, în cursul unui an.

Dacă e să citim ad litera prevederile constituționale sus menționate, atragem atenție asupra faptului că art. 78 are un caracter imperativ, pe cînd dispozițiile art. 85 poartă un caracter dispozitiv.

Prin modificarea art.10 alin.(3) din Legea cu privire la procedura de alegere a Președintelui Republicii Moldova legiuitorul și-a permis condiționarea obligațiunii Președintelui în exercițiu de a dizolva Parlamentul.

Astfel, s-a stabilit că **dizolvarea Parlamentului poate avea loc doar o singură dată în cursul unui an, iar acesta se calculează din momentul ultimei dizolvări**. Asemenea situația duce la prelungirea mandatului Președintelui în exercițiu sau al Președintelui interimar.

Art. 78 alin. (5) din Constituție prevede expres că dacă și după alegerile repetate Președintele Republicii Moldova nu va fi ales, Președintele în exercițiu dizolvă Parlamentul și stabilește data alegerilor în noul Parlament. Acestea sînt niște norme imperative care nu fac trimitere la alte norme constituționale și urmează a fi executate expres și cu bună credință.

Realmente, cînd Președintele interimar se dovedește a fi un politician instabil, care a renunțat la orice fel de calcul și prudență, criza politică se extinde pentru o perioadă de timp indefinită și se transformă într-o criză constituțională, mai ales luînd act de declarațiile șefului statului în exercițiu care, în genere, pune la îndoială oportunitatea executării prevederilor constituționale menționate.

Prin adoptarea unei noi redacții al art.10 alin(3) din Legea cu privire la procedura de alegere a Președintelui Republicii Moldova, Parlamentul a completat prevederile constituționale prevăzute la art. 78 și a interpretat prevederile constituționale stabilite la art. 85 din Constituție care se referă la alte cazuri de dizolvare a Parlamentului.

Art. 66 din Constituție prevede expres care sînt atribuțiile Parlamentului de a adopta legi, hotărîri și moțiuni.

Art. 134 alin. (1) din Constituție prevede că Curtea Constituțională este unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova iar conform art. 135 alin. (1) lit. b) din Legea Supremă doar Curtea Constituțională este în drept să interpreteze Constituția.

Prin adoptarea alin. (3) al art. 10 din Legea menționată au fost încălcate toate articolele constituționale menționate mai sus. Parlamentul și-a depășit atribuțiile, a adoptat o lege de natură constituțională și a interpretat, abuziv, prevederile Legii Supreme.

Mau mult ca atît, prin norma legală adoptată, Parlamentul a adus atingere principiului constituțional al legalității care rezultă din garanția consfințită de art. 1 alin. (3) din Constituție, conform căruia Republica Moldova este un stat de drept. Acest fapt presupune ca subiectele de drept să respecte legile, să se subordoneze strict regulilor juridice care au ca obiect modul de alcătuire a organelor statului, organizarea lor, atribuțiile și funcțiile ce le revin, etc.

Fiind cel mai important principiu al statului de drept, principiul legalității are la bază criteriile clarității și previzibilității legii, iar prin necorespunderea sa cu principiul similar consfințit de Convenția Europeană a Drepturilor Omului din 4 noiembrie 1950 (principiu care reiese din prevederile art. 1, 6, 7 și 17 din Convenție), contravine, de asemenea, art. 8 din Constituție (respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale).

Subliniem faptul că potrivit art. 7 din Constituție, nici un act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Astfel constatăm că art. 10 alin. (3) din din Legea cu privire la procedura de alegere a Președintelui Republicii Moldova contravine art. 66, 78 și 135 din Constituție.

Avînd în vedere cele expuse, în temeiul art.135 alin.(1) lit. a) din Constituție, art.4 alin.(1) lit.a) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art.4 alin.(1) lit.a) din Codul jurisdicției constituționale solicităm Curții Constituționale să exercite controlul constituționalității art.10 alin. (3) din Legea cu privire la procedura de alegere a Președintelui Republicii Moldova.

Deputații în Parlament

Vișchi V. Vișchin
Costea M. Pastore